

Handläggare:

Anna Larsson

TillSpånga-Tensta
stadsdelsnämnd

Telefon:

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd**Underlag för budget 2015 med
inriktning 2016 och 2017****Förslag till beslut**

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Stadsdelsnämnden godkänner underlag till budget 2015 med inriktning 2016-2017 och överlämnar till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering i detta ärende.

Maria Häggblom

Stadsdelsdirektör

Christina Heglert

Avdelningschef

Sammanfattning

Under planperioden arbetar nämnden med ett antal satsningar inom prioriterade verksamhetsområden vilket framgår av ärendet nedan. Parallellt med detta fortsätter nämnden det systematiska arbetet med att utveckla förvaltningens organisation utifrån rådande förutsättningar.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomi och verksamhet för en period av tre år där det aktuella budgetåret utgör periodens första år. Med anledning av detta ska nämnderna analysera den kommande perioden och utifrån stadsledningskontorets anvisningar inkomma med ärenden som utgör underlag till kommunfullmäktiges budget.

Långsiktigheten i stadens planering ska förstärkas. Det gör den genom att även periodens år två och tre ges stor tyngd liksom att hänsyn tas till Vision 2030.

Av nämndens ärende ska det framgå vilka frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden.

Denna analys ska ta sin utgångspunkt i omvärldsförändringar och följdförändringar i den egna verksamheten. Slutsatserna i underlagen ska användas i det kommande budgetarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom den strategiska staben i samarbete med övriga avdelningar.

Bilagor

1. Bilaga 01-Sdn 03

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.....	5
1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras	5
1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva	5
2 Nämndens verksamhetsområde	5
2.1 Förskoleverksamhet	5
2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid	7
2.3 Äldreomsorg.....	8
2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning.....	10
2.5 Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri.....	11
2.6 Stadsmiljöverksamhet	13
2.7 Ekonomiskt bistånd.....	13
2.8 Arbetsmarknadsåtgärder	14
2.9 Övrigt.....	14
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	15
3.1 Drift.....	15
3.2 Investeringar.....	16
3.3 Betydande projekt som inte är investeringar.....	17
4 Övriga redovisningar	17
5 Lokalförsörjningsplan.....	18
5.1 Inledning	18
5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler	19
5.3 Kapacitet	20
5.4 Förändringar i lokalbeståndet.....	21
5.5 Kostnadsutveckling.....	22
5.6 Effektiviseringsmöjligheter.....	22
5.7 Övrigt	23

Bilagor

Bilaga 1: Sdn 703

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Med anledning av kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer nämnden under perioden att göra följande satsningar för att bidra till måluppfyllelsen:

- Arbeta mot självförsörjning genom arbetslinjen
- Arbeta med hemlöshetsfrågor
- Skapa feriearbeten till stadsdelens ungdomar
- Arbeta med trygghetsfrågor

1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Med anledning av kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer nämnden under perioden att göra följande satsningar för att bidra till måluppfyllelsen:

- Öka föräldrars nöjdhet med förskolan
- Utveckla anhörigstödet
- Utveckla samarbetet med frivilligorganisationer för att utveckla den öppna sociala verksamheten
- Flera alternativ för aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning
- Satsa på relationsvårdsarbetet

1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Med anledning av kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer nämnden under perioden att göra följande satsningar för att bidra till måluppfyllelsen:

- Arbeta med ekonomiska uppföljningar
- Fokusera på verksamheter med budgetunderskott
- Arbeta med sjukfrånvaron och sänka kostnaderna
- Utveckla analysen av brukarundersökningar, indikatorer, revisioner mm
- Utveckla förvaltningens kommunikation
- Arbeta med långsiktigt med rekrytering och kompetensutveckling

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten omfattas av sju enheter på 42 olika adresser. Till detta kommer fyra öppna förskolor och två familjedaghem. Barn från tre års ålder som omfattas av allmän förskola integreras i den ordinarie förskoleverksamheten.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Under 2012 fanns det i stadsdelsområdet 3116 barn i åldrarna 1-5 år. Av dessa var 2 112 inskrivna i förvaltningens förskoleverksamheter, vilket motsvarar cirka 68 % av åldersgruppen. Enligt tillgängliga befolkningsprognoser minskar antalet barn i förskoleålder (1-5 år) något fram till 2017. Den totala minskningen inom stadsdelen, 136 barn, är ojämnt fördelad i de olika stadsdelarna. Minskningar förväntas i Tensta med 149 barn och i Sundby där prognosen visar 13 färre barn. I Flysta förväntas en ökning antalet barn i förskoleåldern med 13 barn och i Solhem, 6 barn. Utifrån dessa prognoser planerar förvaltningen att justera antalet förskoleplatser i områdena. Antalet utbetalda vårdnadsbidrag antas inte öka fram till 2016 med utgångspunkt i de senaste tre årens utveckling. Under 2013 betalades 125 hela vårdnadsbidrag och 27 halva vårdnadsbidrag ut att jämföras med 2012 då förhållandet var 140/29 och 2011 då det var 147/33. Flertalet utbetalade vårdnadsbidrag är till familjer boende i Tensta.

Av tabellen nedan framgår befolkningsutvecklingen för åldersgruppen 0-5 år i stadsdelen Spånga-Tensta.

År	S:a barn 0-5 år	Åldersgrupp 0-1 år	Åldersgrupp 1-5 år
2012	3670	554	3116
2017	3545	565	2980

Pedagogisk utveckling

Demokratiuppdraget för förskolan är tydligt och verksamheten ska utformas utifrån demokratiska värden. Förskolornas miljöer och bemötande samt interkulturella förhållningssätt främjar barns förmåga till empati och omtanke om andra. Det långsiktiga jämställdhetsarbetet fortsätter för att motverka traditionella könsroller och barns inflytande ska utvecklas så att de ges möjlighet att påverka sin vardag och sitt lärande.

Språk, matematik, naturvetenskap och teknik är fortsatt prioriterade områden. Ett fortsatt fördjupat språkutvecklande arbete kommer att bedrivas utifrån stadsdelens språkprogram som utformades 2012-2013. Programmets syfte är att skapa en gemensam grund för förskolans språkutvecklande arbete och förståelse för flerspråkighet och mångfald. Förvaltningen har ett samarbete med NTA (Naturvetenskap och Teknik för Alla) tillsammans med en annan förvaltning för att fördjupa pedagogernas kunskap om området.

Förskolorna fortsätter fördjupa det systematiska kvalitetsarbetet, mål och resultatstyrning. Förutom att vara en modell för uppföljning av verksamheten leder det till utveckling av pedagogernas kunskaper om och insikter i den reviderade läroplanen. Pedagogernas kompetens är avgörande för att varje barn i behov av särskilt stöd så långt det är möjligt kan inkluderas i de ordinarie grupperna. Det är därmed viktigt att prioritera kompetensutveckling inom området. Föräldrasamverkan är ett prioriterat område som kommer att ges fokus bland annat genom att fortsätta erbjuda föräldrar att delta i ABC:s (Alla Barn i Centrum) samtalsgrupper.

Personal

Under planperioden kommer en långsiktig satsning på rekrytering av förskollärare att genomföras i enlighet med stadsdelens rekryteringsplan. I den reviderade läroplanen tydliggörs förskollärarens ansvar för planering av det pedagogiska arbetet i barngruppen.

Satsningen kommer att innefatta vidareutbildning för barnskötare till förskollärare, kompetensutveckling för barnskötare samt kompetenssatsning för personal i språkutvecklande arbetssätt.

Information- och kommunikationsteknologi ska integreras i förskolans verksamhet med syfte att det ska bli ett verktyg för barns lärande. Förskolorna ges fortsatt stöd i praktisk IT- och mediakompetens (PIM)

Tabellen avser andel förskollärare i förhållande till barnskötare inom förskoleverksamheten. Målet för 2014 är 50 %, vilken är en hög ambition. Förvaltningen vill med detta mål visa på en tydlig riktning för att säkerställa en ökning av andelen förskollärare.

År	Andel förskollärare
2010	36,6 %
2011	38 %
2012	37 %
2013	38 %

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att under planperioden kommer antalet barn att minska med 136, vilket uppskattningsvis kan leda till en minskad budgetram på cirka 18 mnkr (2014 års schablon) under planperioden. Flera av stadsdelens förskolor uppfyller inte kravet på moderna utbildningslokaler utifrån förskolans förnyade uppdrag. Förvaltningen har ambitionen att succesivt förnya sitt lokalbestånd, vilket kommer att innebära ökade kostnader.

Prioriteringar och effektiviseringar

Med utgångspunkt i att barnantalet, enligt Swecos prognos, kommer att minska något i stadsdelen, genomförs en effektivisering av lokaler i förhållande till behovet av platser. En anpassning av förskolans organisation kan komma genomföras utifrån vikande barnantal.

Förvaltningen fortsätter att utveckla verksamheten styr mot de nationella målen i läroplanen, med fokus på språk.

Med utgångspunkt i brukarenkäternas resultat de två senaste åren kommer utvecklingsarbetet att intensifieras med syfte att öka föräldrars nöjdhet med förskolan

2.2 Verksamhet för barn, kultur och fritid

Under planperioden kommer arbete att ske för att utöka samverkan mellan berörda aktörer, där även föräldrar ingår. För att åstadkomma detta utvecklar stadsdelen i tillsammans med interna och externa aktörer arbetssättet ”SamTidigtFörSt”. Arbetet syftar till att utveckla samverkansformer inom en rad olika projekt. För att ytterligare stödja ungdomsarbetet behöver samverkansformer mellan stadens nämnder utvecklas och prioriteras. Fler aktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning kommer att erbjudas för att öka möjligheten för målgruppen att delta på samma villkor.

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Fritidsverksamheten för barn och ungdom är väl utbyggd i förhållande till efterfrågan och

geografiskt bra spridd i stadsdelen. Parklekarna i stadsdelen kommer att ha öppettider som är behovsstyrda för besökarna för att på ett bättre sätt vara tillgänglig för en större grupp besökare.

I tabellen nedan redovisas antal besök på fritidsgårdar, ungdomshus, träffpunkter och parklekar. Besökande på parklekar förväntas fortsätta att stiga under planperioden, samtidigt som besöken på fritidsgårdar kommer att hålla samma nivå.

År	Fritidsgårdar, ungdomshus, träffpunkter, antal besök	Parklekar, antal besök
2010	44 800	80 500
2011	45 000	92 200
2012	30 800	95 500
2013	31 100	97 000

Ekonomi

I dagsläget finansieras barn- och ungdomsarbetet delvis med medel från Järvalyftet. Den verksamhet som nu byggts upp under några år anser förvaltningen är viktig att bibehålla i stadsdelen, men har svårt att se att förvaltningen kan inrymma den inom ordinarie budgetram.

Prioriteringar och effektiviseringar

En nära samverkan med föräldrar måste starta under barnens tidiga år för att ett gott förtroende ska finnas om barnet senare under uppväxten hamnar i svårigheter. Ungdomar med funktionsnedsättning kommer under perioden att erbjudas gruppverksamheter.

2.3 Äldreomsorg

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Antalet äldre i åldrarna 65-79 år kommer successivt att öka under kommande åren, medan det inom åldersgruppen 80 år och äldre inte kommer att ske någon märkbar förändring.

År	Total befolkning i stadsdelen	65-79 år	80- år
2012	38 282	3 260	1 160
2020	43 504	3 710	1 140

Andel personer i åldersgruppen 65-79 år som fick insatser av äldreomsorgen under 2013 var 8,2 %. I åldersgruppen över 80 år fick 41,6 % insatser. Den prognos som finns att tillgå anger endast en marginell förändring av behoven under planperioden. Den ökande livslängden innebär dock att fler beräknas få behov av insatser under en längre period och därmed kan ett ökat behov av insatser i framtiden förväntas. Området psykisk ohälsa hos äldre är ett eftersatt område där en samlad stadsövergripande strategi behövs för att ge dessa äldre en god och säker omvårdnad.

Även antalet personer med demenssjukdom samt hjärt- och kärlsjukdomar kommer att öka. Omvårdnadsinsatserna behöver därför kombineras med rena sjukvårdsinsatser vilket kräver annan och utökad kompetens bland personalen. För personer med psykisk ohälsa behöver andra former av insatser utvecklas, bland annat olika former av boendestöd.

Andelen äldre invandrare med behov av insats kommer att öka. Detta innebär särskilda utmaningar i stadsdelen eftersom många äldre personer med utländsk bakgrund bor här. Det är konstaterat att behov av äldreomsorg och insatser för denna grupp oftast uppkommer tidigt och före 80-årsåldern.

Anhörigstödet bör utvecklas utifrån den språksituation stadsdelen har. Av Swecos rapport från 2012 avseende framskrivning av äldreomsorgsbehovet, framgår att i Spånga-Tensta utgör de utrikesfödda 35 procent av åldersgruppen 65-79 år. Ökningen av utrikesfödda äldre har gått snabbast i de invandratäta områdena och då prognosen visar att denna trend kommer att fortsätta måste man räkna med att andelen äldre med invandrarbakgrund i stadsdelen är betydligt större än 35 procent år 2020.

I Tensta finns boenden för persisktalande respektive arabisktalande äldre, dessa boenden drivs i privat regi. Samma vårdgivare driver även ett boende för personer under 65 år med demensdiagnos. Äldre personer med invandrarbakgrund har ofta fått sina behov av heldygnsomsorg tillgodosedda genom anhänganställningar. Genom större möjlighet att kunna välja äldreboende med språkinriktning öppnas nya möjligheter för denna grupp att flytta till ett vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen kommer under planperioden att undersöka om inrättande av en så kallad "Lotsfunktion" är möjlig. Många av stadsdelens invånare med svenska som andra språk är i behov av insatser från äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Kunskaperna i svenska språket är i många fall mycket bristfälliga och detta försvårar den enskildes situation i kontakter med olika myndigheter. Det krävs omfattande informationsinsatser från biståndshandläggarna för att förklara grundläggande samhällsfunktioner, den sociala lagstiftningen, socialförsäkringssystemet med mera. Den enskilde behöver även ofta praktisk hjälp med att t ex få fram olika underlag som behövs i utredningsprocessen, kontakta Försäkringskassan med mera. Arbetet är tidskrävande och en "Lotsfunktion" som enbart arbetar med dessa frågor skulle bidra till att fler personer får det stöd från samhället som de har rätt till men har svårt att ordna på egen hand.

Personal

För att bibehålla en hög kvalitet inom äldreomsorgen är det viktigt med en hög andel medarbetare som har grundutbildning, vilket merparten av personalen har idag. Alltmer kvalificerad vård och omsorg bedrivs i hemmet. För att kunna ge en god och kvalificerad omsorg om den enskilde behöver kompetensutveckling ske utifrån speciella målgruppers behov. Den prioriterade kompetensutvecklingen under planperioden kommer att ske inom områdena äldres psykiska ohälsa, missbruk samt ett rehabiliterande förhållningssätt.

Ekonomi

Kostnaderna för äldreomsorg förväntas öka bland annat beroende på att det blir fler äldre och bland dessa finns ett större omvårdnadsbehov kompletterat med medicinska insatser.

Prioriteringar och effektiviseringar

Stadens värdegrund är utgångspunkt för äldreomsorgens verksamhet. Under planperioden kommer ett förankringsarbete av värdegrunden samt införande av värdighetsgarantier att genomföras.

I syfte att säkerställa att beställda insatser blir utförda kommer fler uppföljningsbesök att

göras. För att garantera rättssäkerheten inom biståndsbedömningen ska också en översyn genomföras under de kommande åren. Klagomålshanteringen ska hanteras så att fler synpunkter och klagomål fångas upp och bearbetas.

Uppföljning av äldreomsorgen på individ- och verksamhetsnivå tar alltmer administrativa resurser i anspråk. Fokus kommer under planperioden att ligga på uppföljning av de resultat som redovisas via verksamhetsuppföljningar, individuella uppföljningar och olika brukarundersökningar för att på detta sätt få en helhetsbild och därigenom kunna styra verksamheterna mot bästa möjliga resultat för den enskilde. Även utrednings/handläggningstiden påverkas av att fler kontaktytor ofta behövs på grund av de demografiska förutsättningarna.

Anhörigstödet ska utvecklas och bli mer individuellt anpassat för att möta den enskildes behov.

Samarbete med frivilligorganisationer i syfte att utveckla den öppna sociala verksamheten ska inledas. Olika former av aktiviteter ska kunna erbjudas för att främja gemenskap och på detta sätt även minimera det framtida behovet av socialtjänstens insatser. Med tanke på stadsdelens befolkningsstruktur är samarbete med olika invandrarföreningar önskvärt.

Förvaltningen undersöker möjligheten att starta en öppen dagverksamhet/ träfflokal i Spånga. Ambitionen är att samutnyttja en lokal, eller hitta en annan effektiv lokallösning.

Andra områden som kommer att utvecklas är tillgänglighet och bemötande.

2.4 Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Enligt Socialstyrelsens Lägesrapport 2013 ökar insatser enligt SoL mer än insatser enligt LSS. Ökningen av personlig assistans och assistansersättning via Försäkringskassan har avstannat. Ökningen sker istället hos stadsdelen i form av assistans enligt LSS samt ökade kostnader för hemtjänstinsatser. Det totala antalet personer som behöver särskilt boende ökar med stigande ålder. Daglig verksamhet är fortfarande den vanligaste LSS insatsen. Få personer med insatsen daglig verksamhet går vidare till lönearbete. Kvalitetsarbetet inom daglig verksamhet måste pågå parallellt med arbete för att möjliggöra fler övergångar till lönearbete.

Andra typer av insatsstöd till målgruppen måste utvecklas. Personer med neuropsykiatriska diagnoser, dubbeldiagnoser samt diagnoser inom autismspektrat ökar, boendestöd med speciell pedagogisk inriktning är gynnsam för den enskilde och ger goda möjligheter till ökad självständighet. Det är dessutom gynnsamt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv och minskar behovet av bostad med särskilt service. I många familjer inom stadsdelen finns en komplexitet i utredningssituationen där flera av familjemedlemmarna har någon form av funktionshinder och därmed också någon form av insats. Tolk behöver ofta anlitas då det ofta även finns en språkproblematik.

Personal

Kraven på personalens kompetens ökar ständigt för att de ska kunna utföra ett arbete med god

kvalitet. Medarbetarna kommer under planperioden att få kompetensutveckling inom de områden som uppvisar brister.

Ekonomi

Det är i dagsläget svårt att rymma kostnaderna för bostad med särskild service inom ramen för ersättningsnivåerna. Många klienter har behov som inte boenden inom lagen om valfrihet kan tillgodose, varpå andra dyrare boenden måste väljas. Kostnaderna för korttidstillsyn för ungdomar över 12 år som har behov av tillsyn före och efter skoldagen samt under skollov har ökat under flera år. Dessa kostnader förväntas att fortsätta stiga och enligt ersättningsystemet utgår ingen ersättning för dessa kostnader.

Prioriteringar och effektiviseringar

Arbete har startat med att utveckla befintliga verksamheter för att möta det behov som finns inom området samt anpassa verksamheternas lokaler till rådande bestämmelser.

Förvaltningen kommer under planperioden att eftersöka lämpliga objekt för att möjliggöra införandet av nya boendet i enlighet med kommunfullmäktiges önskemål, då behovet vida överstiger tillgången. I den nybyggnation som planeras i Spånga centrum samt i Bromsten kommer förvaltningen att aktivt arbeta för att möjliggöra byggandet av bostäder för LSS målgrupper. Samverkan kommer att ske med exploaterings- och stadsbyggnadskontoret under planperioden och det är angeläget att ekonomiska förutsättningar finns för att genomföra nybyggnationen.

Personer som deltar i daglig verksamhet behöver riktade stödinsatser för att komma till lönearbete. För att satsningen ska ge önskat resultat är det nödvändigt att samverkan kring frågan om lönearbete för målgruppen sker mellan stadsdelen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan.

Befintliga verksamheter ska kvalitetssäkras i syfte att bli konkurrenskraftiga på marknaden och därigenom bli attraktiva val både för brukare och för personal. Inom beställarenheten pågår arbete med att utveckla utredningsprocessen för att göra den mer transparent och att erhålla likställighet i biståndsbesluten. Andra områden som kommer att utvecklas är uppföljningsprocessen samt tillgänglighet och bemötande.

2.5 Individ och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

När nya målgrupper ska nås, som till exempel unga vuxna (18-25) med förebyggande insatser samt när nya arbetsmetoder integreras i arbetet, blir resursfördelningen inom individ- och familjeomsorgen allt mer viktig. Det är en målgrupp med stor problematik som kräver stora resurser. Inga ekonomiska medel utgår i dagsläget för denna målgrupp via fördelningsnycklarna, vilket påverkar möjligheterna till att bedriva ett kvalificerat arbete med gruppen. Förvaltningen ser förändrade behov och krav för den här målgruppen under de

kommande åren som kräver nya metoder och arbetssätt hos personalen.

En ytterligare utmaning är bostadssituationen. Det är idag mycket svårt att få ett boende, en stor andel av invånarna i stadsdelsområdet saknar förstahandskontrakt och bor inneboende. Situationen innebär trångboddhet, otrygg boendemiljö och bristfällig studiemiljö. Boendesituationen generar också merkostnader för förvaltningen, då exempelvis hotellplaceringar i många fall är nödvändiga som en sista utväg.

De ogynnsamma sociala förhållandena försvårar också integrationsprocessen.

I relationsvåldsärenden där det förekommer en missbruksproblematik hos kvinnan är det ofta svårt att hitta lämpliga skyddade boenden. Förvaltningen räknar med att behovet av platser i skyddade boenden kommer att öka under perioden.

Även inom socialpsykiatri är det svårt att hitta lämpliga boenden, vilket gör att förvaltningen är ofta hänvisad till dyra HVB-platser.

Personal

Förvaltningen ser en utmaning i att rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Avdelningen för individ- och familjeomsorg kommer under perioden att fortsätta utvecklingen inom detta område för att attrahera rätt kompetens, minska personalomsättningen, öka stabiliteten i arbetsgrupperna och minska känslan av stress. Det kommer att ske genom en utvecklad introduktion för nyanställda, där erfaren personal kommer att handleda nyanställda socialsekreterare.

Ekonomi

Nya arbetssätt för samverkan både internt och externt behöver utformas, så att brukarna får sina behov tillgodosedda och inte hamnar ”mellan stolarna”. För att öka kvaliteten och effektiviteten samt minska förvaltningens kostnader, bör samverkan mellan beställare och utförare stärkas.

Prioriteringar och effektiviseringar

Förvaltningen behöver förbättra samarbetet med landstinget för att komma överens om insatser och kostnadsansvar för barn och unga med behov av psykiatrisk vård.

Vidare får stadsdelen in många ärenden där det förekommer våld. En fortsatt satsning görs på att arbeta mot våld i nära relationer samt mot ungdomskriminalitet, där snabba reaktioner är ledstjärnan.

De ökade kraven på kvalitetsutveckling inom socialtjänsten som till exempel tätare uppföljning inom ekonomiskt bistånd, satsning på relationsvåldsarbetet och kostnadsutvecklingen för vård, kommer fortsätta att vara en utmaning.

Ett viktigt utvecklingsområde är unga vuxna som saknar sysselsättning och där stora risker finns för utanförskap och missbruk. Behov finns av en ny översyn av vilka unga som är aktuella inom olika verksamheter för att komma fram till hur socialtjänsten ska samordna insatser och använda befintliga resurser på bästa sätt. Det förebyggande arbetet fortsätter att prioriteras för att minska antalet ungdomar som börjar med droger, kriminalitet och andra normbrytande beteenden. I syfte att hjälpa och stötta unga vuxna i åldern 20-29 år har Spånga- Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltningar beviljats medel för projektet Sociala insatsgrupp Unga Vuxna. Projektet ska hjälpa målgruppen som önskar lämna ett liv i

kriminalitet till fast arbete, bostad och ett fungerande socialt liv. Det skulle gagna staden att resultaten av brottsförebyggande och trygghetsskapande program kunde jämföras med varandra.

2.6 Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelen är under omvandling och flera omfattande byggnationer pågår eller planeras att sättas igång under den aktuella perioden. Exempel på sådana projekt är kringfartsleden, överdäckningen av E18 och förändringen av karaktären av delar av Bromsten från industri till bostadsområde. Dessa projekt kommer medföra att krav och önskemål avseende stadsmiljöverksamheten kommer att öka under planperioden. Förvaltningen kan även se ett ökat intresse inom stadsplaneringen för gång- och cykelvägar. Utifrån detta är det troligt att stadsdelen kommer få ett ökat behov av skötsel och underhåll.

Det är viktigt att medborgarna är delaktiga i utformningen av stadsdelens parkmiljöer. Detta sker bland annat genom trygghetsvandringar, medborgarförslag och medborgarenkäter. Medborgarna engagerades även när stadsdelens parkplan togs fram 2011-2012. Medborgarnas synpunkter hjälper förvaltningen att prioritera utvecklingsområden.

Det är även viktigt att ta del av medborgarnas synpunkter i det trygghetsskapande- och brottsförebyggande arbetet. Vid de månatliga trygghetsvandringarna lyfts platser fram som upplevs som otrygga. Utifrån detta kan förvaltningen och andra berörda aktörer sedan göra riktade åtgärder för att öka tryggheten i stadsdelen.

Inom stadsdelen drivs projektet Järva Rent och Snyggt som finansieras via Järvalyftet. Förvaltningen samarbetar med ca 40 lokala föreningar där syftet är att ge medborgarna möjlighet att påverka sin närmiljö. I förlängningen leder detta till ett ökat ansvar och vilja att ta hand om sin närmiljö.

I Stockholms stads översiktsplan, Promenadstaden pekas Spånga ut som en av stadens tyngdpunkter. Detta kommer att innebära att parkmiljöerna i och omkring Spånga kommer att behöva utvecklas.

Under 2013 har Spånga-Tensta tillsammans med övriga stadsdelar och trafikkontoret tittat på stadens behov av reinvesteringar inom stadsmiljö. Trafikkontoret kommer att arbeta vidare med den frågan.

Inför perioden 2015-2017 finns förslag på investeringar som redovisas under avsnitt 3.2.

2.7 Ekonomiskt bistånd

Demografiska förutsättningar och förändrad efterfrågan/behov

Det finns en hög befolkningsgenomströmning i Tensta och Hjulsta, vilken förväntas fortsätta under kommande år. En mångkulturell infrastruktur i form av skolor, förskolor, affärer har vuxit fram, vilket attraherar vissa befolkningsgrupper att flytta till, trots trångboddhet och hemlöshet. De största befolkningsgrupperna i dag består av människor från Somalia och

mellanöstern.

Ekonomi

Då Arbetsförmedlingen har ett svårt uppdrag i att få ut långtidsarbetslösa i arbete och allt färre kvalificerar sig för a-kassa kommer fler deltagare att hänvisas till försörjningsstöd vilket leder till ökade kostnader.

Prioriteringar och effektiviseringar

Särskild fokus läggs på att korta bidragstiden för barnfamiljer och minska långtidsberoendet av ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen kommer under den kommande planperioden att fortsätta prioritera hemlöshetsfrågor då problematiken är stor i stadsdelen, c:a 40 procent av förstagångsbesökarna hos ekonomiskt bistånd saknar eget förstahandskontrakt. Många bor i osäkra boendeformer såsom inneboende, eller med icke godkända andrahandskontrakt. Detta leder ofta till en hemlöshetsproblematik i förlängningen, där särskilt barnen är utsatta.

Barnfamiljer med 6-10 barn har mycket svårt att på egen hand hitta boende. I brist på andra bättre lösningar förekommer att förvaltningen är tvungna att tillfälligt placera dessa familjer på vandrarhem, hotell eller liknande tillfälliga boenden.

Boendefrågan kräver dock ett helhetsgrepp under planperioden, då svårigheterna finns inom skilda grupper. Det ska vara möjligt för unga vuxna att få ett boende när de ska slussas ut i arbetslivet. De som är på väg från behandlingsprogram kan klara av ett vanligt boende men hänvisas ibland till kostsamma placeringar för förvaltningen. Våldsutsatta kvinnor och framför allt våldsutsatta med missbruksproblematik ska tillhandahållas boende snabbt.

2.8 Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknadsenheten fortsätter arbetet för att möjliggöra ett effektivare samarbete med Arbetsförmedlingen och Jobbtorg. Samarbetet med Jobbtorg har förbättrats genom att förvaltningens medarbetare vissa dagar kommer att befinna sig på Jobbtorget. Ett ökat samarbete med Arbetsförmedlingen har påbörjats, då denna har andra resurser för målgruppen än vad Jobbtorg och Jobbtorgresurs har.

Sommarjobben är en central del av förvaltningens arbetsmarknadsverksamhet. Förvaltningen har beviljats extra medel för feriearbetare från Järvalyftet för att kunna erbjuda cirka 800 ungdomar jobb motsvarande 8,1 mnkr. Detta motsvarar alla ungdomar i den aktuella åldersgruppen som kan arbeta under de perioder som kan erbjudas.

2.9 Övrigt

Förvaltningen kommer att fortsätta det strategiska och operativa arbetet med trygghetsfrågor i stadsdelen som innefattar både trygghetsskapande- och brottsförebyggande insatser. Arbetet bygger på såväl samarbete internt inom förvaltningen som externt med andra huvudmän, andra stadsdelar, boende och föreningar i området. För att öka tryggheten arbetar man med flera olika insatser och arbetsmetoder, där finansieringen till stor del kommer ifrån Järvalyftet.

Bland annat bedrivs nattvandringar, grannsamverkan, lovaktiviteter, feriearbete till ungdomar samt arbete med trygghetsvårdar, Trygg i Tensta, SamTidigtFörSt. Det är angeläget att förvaltningen har ekonomiska medel att dels fortsätta arbetet, med också vidareutveckla det.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Budgetramarna för 2015 och 2016 bygger på kommunfullmäktiges förslag till budget för planperioden. Budgetplanen för 2017 är densamma som för 2016.

Planerna grundar sig i sin tur på de prestationer som var aktuella våren 2013. I tabellen nedan redovisas planperiodens förändringar. Förändringarna är grundade på ett antagande om minskade prestationer, volymer och allmänna effektiviseringskrav.

Ekonomiska bedömningar

Mnkr	Budget 2014	Plan 2015	Plan 2016	Plan 2017
Driftverksamhet				
Anslag för nämndens verksamhet				
Kostnader	1 039,2	1 043,1	1 043,1	1 043,1
Drift och underhåll	1 036,7	1 040,6	1 040,6	1 040,6
Avskrivningar	1,7	1,7	1,7	1,7
Internräntor	0,8	0,8	0,8	0,8
Intäkter	-29,2	-29,3	-29,3	-29,3
Netto	1 010,0	1 013,8	1 013,8	1 013,8

Förvaltningens nettobudget för driftverksamheten uppgår till 1 010,0 mnkr för 2014. Enligt kommunfullmäktiges plan kommer nämndens budget att öka med 3,8 mnkr under 2015 och 2016 jämfört med budget 2014. Plan 2017 är densamma som under 2015 och 2016.

Under förutsättning att pris- och löneökningarna stannar vid 2,0 procent under de närmaste åren kommer föreslagen plan att innebära krav på årlig kostnadseffektivisering om ca 20,0 mnkr fram till 2017.

Kostnaderna för avskrivningar och internränta bedöms enligt kommunfullmäktiges plan att vara konstant 2,5 mnkr under planperioden utifrån nuvarande investeringstakt för stadsmiljö. Förvaltningen kommer att begära budgetjusteringar för ökade kapitalkostnader av investeringar inom stadsmiljö.

Förvaltningens beräknar även att få ökade kapitalkostnader till följd av ökade investeringsutgifter för maskiner och inventarier.

3.1 Drift

Förvaltningen har en ekonomisk bruttoomsättning på cirka 1,1 miljarder kronor. I

förvaltningen arbetar cirka 1000 medarbetare och personalkostnaderna utgör ca 40 procent av nämndens bruttokostnader vilket motsvarar ca 480 mnkr. Kostnaderna för köp av verksamhet är ca 360 mnkr. Lokalkostnaderna utgör ca 79 mnkr av förvaltningens budget. Förvaltningens datakostnader är ca 20 mnkr.

Biståndsbedömningen fortsätter att utvecklas inom områdena funktionsnedsättning och äldreomsorg. Samtliga ärenden följs upp på detaljnivå för såväl kostnader som beslut. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under hela planperioden för att säkerställa att brukarna får det stöd och den hjälp som lagen säger.

Staden har under januari 2014 infört ett nytt system för tidsregistrering inom äldreomsorgen. Även resursfördelningssystemet inom hemtjänst och personlig assistans SoL har förändrats inför 2014 från att tidigare vara ett system baserat på olika ersättningsnivåer till att nu betala ersättning för faktiska timmar enligt en fast timersättning. Den nya ersättningsmodellen bygger på att utförarna har en genomsnittlig inrapportering om 81 procent jämfört med beviljade timmar.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning står bakom att den genomsnittliga inrapporteringen i staden som helhet borde kunna vara ca 80 procent. I stadsdelarna Tensta och Hjulsta finns det dock en större andel anhörganställda jämfört med andra stadsdelar i staden. Fler anhörganställda innebär färre avvikelserapporteringar. Förvaltningen kan konstatera att den genomsnittliga avvikelserapporteringen om ca 20 procent riskerar att bli högre i stadsdelen, vilket i sin tur betyder högre kostnaderna för förvaltningen som helhet.

Förvaltningen konstaterar att stadens budget för funktionshinder inte är lika hög som de faktiska kostnaderna. Den är viktigt att stadens resursfördelningsmodell speglar de faktiska förutsättningar. Det faktum att inte alla utförare är kopplade till ersättningen enligt lagen om valfrihetssystem är ett exempel.

Konjunkturläget och utvecklingen av kostnaderna för ekonomiskt bistånd är alltid osäkert. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd i Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning har under flera år varit högre jämfört med kommunfullmäktiges fördelade budget.

Förvaltningen kan konstatera att budgetunderskottet inom ekonomiskt bistånd har minskat även under 2013 jämfört med tidigare år och att antalet hushåll med försörjningsstöd minskar bland annat tack vare förändrade och utvecklade arbetsmetoder.

Förvaltningen vill dock understryka att det fortfarande är viktigt att fördelningsnycklarna tar hänsyn till alla aspekter som kan påverka kostnaderna av försörjningsstöd. Stadens resursfördelningssystem för ekonomiskt bistånd måste med andra ord innehålla rätt variabler och hålla hög kvalitet för att säkerhetsställa att stadsdelsförvaltningen får rätt budgetförutsättningar.

3.2 Investeringar

Nedan följer förslag på parkinvesteringar inom Spånga-Tensta i prioritetsordning:

Upprustning Edingegången

Lekyta vid Edingegången som är sliten bör utvecklas i samverkan med fastighetsägare och boende.

Uppskattad total investeringskostnad 3 mnkr

Nämnden ansöker om 1,5 mnkr i investeringsmedel för 2015

Lunda gravfält

Ny upprustnings- och skötselplan för Lunda gravfält för att öka tillgängligheten och områdets attraktion. Entréer ska förtydligas, tillgängligheten förbättras, åtgärder för att säkerställa en ekologisk mångfald samt förbättra information om fornminnen.

Uppskattad investeringskostnad 4,5 mnkr

Nämnden ansöker om 1,5 mnkr i investeringsbidrag för 2015.

Tensta parkstråk

Delar av gång- och parkstråk i Tensta som är i behov av upprustning. I stråkens korsningspunkter är slitaget högt och vid platsbildningen är ytskikten ofta underhållskrävande. Det finns även ett problem med biltrafik på gångvägarna. Målsättningen är att upprustningen ska resultera i skötleffektivare, funktionellare, trevligare och säkrare gång- och parkstråk.

Uppskattad investeringskostnad 11 mnkr

Nämnden ansöker om 2 mnkr i investeringsbidrag för 2016.

Solhem-Flysta-Sundby

Utveckling och upprustning av tre parker i Spånga. Utredning av Svandammens tekniska status samt genomförande av föreslagna åtgärder. Program för Sundby friområde samt Byvägen/Bergbostigen. Genomföra åtgärder för att göra parkerna mer tillgängliga. Befintlig växtlighet och utrustning ska kompletteras. Belysningen ska ses över och vid behov förbättras.

Uppskattad investeringskostnad 5 mnkr

Nämnden ansöker om 0,6 mnkr 2017

Rhododendronparken

Park i nordöstra Tensta med behov av upprustning för att göra parken mer tillgänglig, trygg och inbjudande. Befintlig växtlighet ska kompletteras och konstbevattning anläggas. Även belysningen ska förbättras. Arbetet planeras att påbörjas under 2018.

Uppskattad investeringskostnad 2 mnkr

Nämnden ansöker om 2 mnkr 2018

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

4 Övriga redovisningar

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Enligt Stadsledningskontorets anvisningar ska samtliga nämnder utarbeta en lokalförsörjningsplan. Planen syftar till att möjliggöra en långsiktig lokalplanering på nämndnivå samtidigt som den utgör underlag för stadens centrala lokalplanering.

Planen utgår från de förhållanden som råder i lokalbeståndet den första mars innevarande år. De bedömningar om framtida behov och efterfrågan som görs i planen baseras på Swecos befolkningsprognoser och förvaltningens omvärldsbevakning. Prognoserna baseras på uppgifter från 31 december 2012, förutom inom verksamhetsområdet äldreomsorg där uppgifter från september 2013 finns tillgängliga.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det under planperioden, 2015-2017, endast kommer att färdigställas ett fåtal nya bostäder inom stadsdelsområdet. Bland annat har det stora projektet att utveckla Bromstens industriområde, med bland annat 1500 nya bostäder, skjutits framåt i tiden. Beräknad byggstart är tidigast hösten 2016 vilket gör att färdigställande av de tidigaste etapperna ligger utanför planperioden.

Vidare konstateras att införandet av valfrihetsmodellen inom äldreomsorgen försvårar beräkningen av efterfrågan på boendeplatser inom stadsdelen. Framtida behov av bostäder avsedda för personer med funktionsnedsättning är svåra att prognostisera utifrån befolkningsprognoser. Förvaltningen bedömer dock att behovet av omsorgslägenheter kommer att öka något under planperioden.

Inom stadsdelsområdet pågår ett stort antal detaljplaneprojekt med syfte att skapa nya bostäder, arbetsplatser, infrastruktur och annat. Nedan ges en mycket kort sammanfattning av de projekt som bedöms ha stor betydelse för antalet invånare och deras behov av, och efterfrågan på, stadsdelsförvaltningens serviceutbud. Utöver dessa planärenden finns en rad projekt som inte syftar till bostadsbyggande, projekt på privat mark och projekt där planarbetet ännu ej startat.

Pågående projekt under planperioden, antagen detaljplan:

- Kvarteret Vämlinge, Tensta allé.
Planen möjliggör tillbyggnader på befintliga huskroppar i form av ”punkthus” på gavlarna. Samtliga etapper medger 98 nya lägenheter, projektet är påbörjat.
- Kvarteret Idun 26, Duvbovägen N om Bromstens IP
Planen medger ca 36 nya lägenheter i flerbostadshus, projektet är påbörjat och inflyttning påbörjas hösten 2014.
- Kvarteret Hedvig 1,2,3, mellan Kronofogdevägen och Spånga stationsväg
Planen medger totalt 65 nya lägenheter. Projektet utgörs i huvudsak av tillbyggnad av

befintliga hus. Byggstart troligen 2014, tid för färdigställande tidigast 2018.

Pågående planarbete, ej antagna detaljplaner:

För nedanstående projekt pågår arbetet med detaljplan vilket gör att tiden för färdigställande är svårbedömd men sannolikt ligger bortom planperioden.

- Kvarteret Tumultet, projektet kan ge 34 lägenheter/radhus. Genom flytt av stadsdelsnämndsgränsen kommer kvarteret tillhöra Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.
- Bromstens industriområde, flera detaljplaner som förväntas antas under 2014. Planerna medger ca 1500 lägenheter totalt med olika upplåtelseformer i flerfamiljshus och radhus. Utöver det planeras bland annat skola, förskola, idrottsområde, industriby, och infrastruktur. Byggstart av kvartersmark tidigast 2016.
- Kvarteret Hedvig 19, mellan Kronofogdevägen och Spånga stationsväg. Planarbete vilande, inväntar avtal och markanvisningar. Planen kan medge ca 150 lägenheter, flytt av tennishall. Byggstart tidigast 2017.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Förvaltningen har bedömt förändringar i efterfrågan inom olika verksamhetsområden. Bedömningen grundar sig bland annat på senaste tillgängliga befolkningsprognoser som tas fram för stadens räkning av Sweco. Aktuella prognoser ger en bild av befolkningsstrukturen 2017 vilket är budgetperiodens sista år.

Förskola

Enligt tillgängliga befolkningsprognoser minskar antalet barn i förskoleålder (1-5 år) något fram till 2017. Den totala minskningen inom hela stadsdelen, 136 barn, är ojämnt fördelad i de olika stadsdelarna. Minskningar förväntas i Tensta med 149 barn, och i Sundby där prognosen visar 13 färre barn år 2017. Ökningar av antalet barn i förskoleåldern förväntas i Flysta med 13 barn och i Solhem med 14 barn till 2017.

Med anledning av ovanstående planerar förvaltningen att justera antalet förskoleplatser, främst i Tensta.

Äldreomsorg

Antalet äldre i åldrarna 65-79 år kommer att öka under planperioden med 290 personer. Antalet äldre från 80 och äldre förväntas minska med cirka 70 personer. Prognosen utgår från befolkningsuppgifter från september 2013.

Behovet av äldreomsorg är svårbedömt med anledning av valfrihetsmodellen. Om efterfrågan på omsorgsboenden för äldre minskar i stadsdelen kan motverkas av ett ökat omsorgsbehov av personer som är utrikes födda. Slutsatsen blir därför, med hänvisning till äldreboendeplanen, att behovet av äldreomsorg i stort är oförändrat under perioden. De boenden som finns kvar inom stadsdelen behöver därför medge en stor flexibilitet med utgångspunkt i brukarnas önskemål, kulturella bakgrund och språktillhörighet.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Inom verksamhetsområdet finns ingen tillgänglig statistik att tillgå för att bedöma förändringar i efterfrågan. Förvaltningen gör dock bedömningen att efterfrågan på omsorgsboenden redan idag överstiger tillgången. Av detta följer att förvaltningen fortsätter att planera för en utbyggnad av omsorgsboenden för personer med olika typer av funktionsnedsättning.

Individ och familjeomsorg

Inom verksamhetsområdet finns ingen tillgänglig statistik att tillgå för att bedöma förändringar i efterfrågan. Med anledning av förvaltningens nystartade projekt ”social insatsgrupp unga vuxna” och det allmänna läget på bostadsmarknaden gör förvaltningen dock bedömningen att efterfrågan på försöks- och träningslägenheter ökar under perioden.

5.3 Kapacitet

Förskola och fritid

Förskoleverksamheten, inklusive öppna förskolor, omfattar sju enheter på 44 olika adresser. Förhyrd yta för förskoleverksamhet är ca 22800 kvadratmeter.

Antalet barn inskrivna i kommunalt drivna förskolor var 2077 stycken den 1 mars 2014. I enskilt drivna förskolor var 499 barn inskrivna.

Äldreomsorg

Vård- och omsorgsverksamhet bedrivs i form av vård- och omsorgsboende för somatiskt sjuka och demensinriktning, boende i servicehus, dagverksamhet, korttidsboende och hemtjänst.

På Fristad finns 153 servicehuslägenheter, en dagverksamhet med demensinriktning och ett vård- och omsorgsboende för äldre dementa med 22 platser. Verksamheterna drivs på entreprenad.

I Tensta servicehus finns 48 servicehuslägenheter och en öppen dagverksamhet som drivs av stadsdelen. I servicehuset bedrivs också i entreprenadform ett vård- och omsorgsboende med 37 platser och 10 platser för korttidsomsorg. I privat regi bedrivs äldreboenden för persisk- och arabisktalande och boende för yngre dementa.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Verksamheten omfattar 35 platser i gruppboende, 10 servicelägenheter samt platser i daglig verksamhet.

Individ och familjeomsorg

Förvaltningen hyr in 54 försöks- och träningslägenheter som hyrs ut till boende i andra hand. Utöver detta finns 33 platser stödboende för personer med psykiskt funktionshinder, 10 platser profilboende för unga vuxna hemlösa med psykisk funktionsnedsättning och Bromstengården HVB (hem för vård eller boende).

Administration

Förvaltningens administration och myndighetsutövning är i huvudsak lokaliserade till förvaltningens huvudkontor som omfattar 3500 kvadratmeter och medborgarkontoret på 385

kvadratmeter, vilket ger en total yta för administrativ verksamhet på 3885 kvadratmeter.

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

Förskola

På nämndens uppdrag arbetar förvaltningen med en förnyring av förskolelokalerna i Tensta. Nämnden har fattat ett inriktningsbeslut om att uppföra en åtta avdelningars förskola på fastigheten Lilla Tensta. Stadsbyggnadsnämnden avslag bygglovsansökan men förvaltningen räknar trots allt med att projektet genomförs efter en justering av gällande detaljplan. I samband med färdigställandet kommer ett antal äldre förskolor att avvecklas för att komma i nivå med behovet av förskoleplatser.

Inom stadsdelen Solhem har förvaltningen givit SISAB i uppdrag att utreda möjligheten att ersätta en uttjänt förskolelokal med en ny byggnad på samma fastighet. Om det ges möjlighet kommer den nya byggnaden att omfatta fler avdelningar än tidigare byggnad vilket kan innebära att förskolor med få avdelningar avvecklas i närområdet.

Äldreomsorg

Förvaltningen undersöker möjligheten att starta en öppen dagverksamhet/ träfflokal i Spånga. Ambitionen är att om möjligt samutnyttja en lokal eller hitta en annan effektiv lokallösning.

Verksamhetslokaler och boenden för personer med funktionsnedsättning

Behovet av gruppboenden är större än tillgången. Förvaltningen har påtalat detta för exploateringskontoret så att behovet tillgodoses i kommande detaljplaner för bland annat Bromstens industriområde. Önskemål finns om två till tre gruppboenden med fem lägenheter vardera och ett antal närliggande servicelägenheter. Färdigställande av dessa gruppboenden ligger inte inom planperioden.

Flera av förvaltningens gruppboenden uppfyller inte Boverkets normer för gruppboenden. Anmärkningarna på Flysta gruppboende gäller främst att de saknar kök. Detta går att åtgärda även om det kan innebära höga kostnader som inte självklart går att ta ut i höjd boendehyra. Boverket anser att placeringen av Stranninge gruppboende är olämplig då det är insprängt i ett äldreboende. Detta är omöjligt att förändra med annat än att boendet avvecklas. Förvaltningen utreder för närvarande olika alternativa lösningar för Stranninge och Flysta. Oavsett vilken lösning som väljs kan det innebära att nytillkommande gruppboenden i Bromsten används som evakueringsboenden vilket gör att nettotillskottet av boenden inte blir lika stort som planerat.

Förvaltningen ser också över möjligheten att på sikt flytta daglig verksamhet från lokalerna på Avestagatan till Fristad. Det huvudsakliga syftet med en omDispositionering är att samlokalisera verksamheterna vilket kan innebära driftfördelar, samtidigt ges möjligheter till anpassning för verksamheternas behov. En omlokalisering kan också leda till att förvaltningen avvecklar lokaler hos en extern fastighetsägare till förmån för lokaler hos Micasa.

Individ- och familjeomsorg

Behovet av försöks- och träningsboenden bedöms öka under planperioden enligt redovisning ovan. Det ökade behovet bör påtalas från stadens ledning till de helägda bostadsföretagen och

stadens bostadsförmedling med syfte att öka antalet lägenheter som anvisas till försöks- och träningslägenheter.

Administration

Förvaltningen har av nämnden fått i uppdrag att hitta alternativ för att lokalisera huvudkontoret till Tensta centrum. För att skapa ett effektivt och modernt kontor utreder förvaltningen tillsammans med fastighetskontoret och utbildningsförvaltningen olika alternativ. Förvaltningarna har påbörjat arbetet med behovsanalyser för nya kontorslokaler.

5.5 Kostnadsutveckling

Förskola

Förvaltningen kan konstatera att den genomsnittliga hyreskostnaden för förskolelokaler är relativt låg vilket i viss mån avspeglar det faktum att lokalbeståndet är ålderstiget och i vissa fall mindre lämpligt för att bedriva en modern förskoleverksamhet. Förvaltningen ser ett behov av upprustning, renovering och i vissa fall behov av att ersätta gamla lokaler med nya. Detta kommer att medföra ökade lokalkostnader för förskoleverksamheten.

Äldreomsorg

Hyreskostnaderna bedöms i stort sett oförändrade under planperioden.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Lokalkostnaderna kan förändras med anledning av eventuell flytt av daglig verksamhet från dagens lokaler till Fristad. Förändringens storlek går i dagsläget inte att bedöma.

Individ- och familj

Hyreskostnaderna bedöms i stort sett oförändrade under planperioden.

Administration

Med hänvisning till förvaltningens uppdrag att söka ett nytt huvudkontor förväntas en ökad hyreskostnad för administrativa lokaler. Utifrån fastighetskontorets tidiga uppskattningar kommer hyreskostnaden i en nybyggd kontorslokal uppgå till 2000-2500 kr/ kvadratmeter per år vilket kan jämföras med befintlig hyresnivå på ca 1500 kr/ kvadratmeter per år.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Förvaltningen vill ta tillfället i akt att påpeka behovet av att stadsledningskontoret ges en tydlig roll gällande hyrestvister. Förvaltningen hamnar emellanåt i tvist om hyror och avtalsförhållanden. För att hantera dessa tvister på ett korrekt och rättssäkert sätt krävs ofta erfarenhet och juridisk kompetens, något som är svårt för förvaltningen att upprätthålla då situationerna trots allt uppstår relativt sällan. Stadsledningskontoret bör därför ges ett tydligt uppdrag och mandat att driva dessa ärenden som ombud för enskilda förvaltningar.

Förvaltningen vill också påtala ett förhållande i Micasa-avtalet som ger oönskade effekter för stadens möjligheter att minska energianvändningen. Incitamenten att genomföra investeringar

som leder till effektivare energianvändning försvinner genom det faktum att verksamhetsutövaren står för energikostnaden och därmed gör den ekonomiska besparingen. Staden bör därför överväga att omformulera Micasa-avtalet, med Sisab-avtalet som förebild, så att fastighetsägaren tar över ansvaret för alla elavtal och därmed ges incitament till energibesparande investeringar.

I detta sammanhang bör staden också överväga vem som är mest lämpad att ansvara för vitvaror i Micasa:s lokaler

Avslutningsvis ifrågasätter förvaltningen effektivitetsvinsten i att överlåta drift- och underhåll av ett fåtal lokaler till förvaltningen i samband med övergången från självkostnadsavtal till marknadsavtal. Förvaltningen arbetar fortlöpande med att effektivisera sin verksamhet och ser i det sammanhanget att det finns bolag inom staden som är bättre lämpade att handha fastighetsdrift än förvaltningen själv, inte minst med tanke på de stordriftsfördelar som borde uppstå om en stor aktör hanterar frågan.

5.7 Övrigt

För att säkerställa kvaliteten i förvaltningens verksamheter kommer förvaltningen under planperioden att jobba långsiktig med medarbetarskap, ledarskap och långsiktig personalplanering. Kompetensförsörjningsplaner tas fram på enhetsnivå, fokus ligger på att göra rätt rekryteringar samt kompetensutveckla medarbetare och chefer. Arbetet med medarbetarskap och ledarskap kommer att leda till en ökad delaktighet, trivsel samt en möjlighet att utvecklas i sin roll, vilket i förlängningen bör sänka sjukfrånvaron och öka produktiviteten. Under 2014 fortsätter vi arbetet med att föra in medarbetarsamtalen i VP-processen för att koppla målen för verksamheten tydligt till individuella mål. Arbetet kommer att ske inom ramen för ordinarie VP-process och alla verksamheter kommer att formulera medarbetaråtagande samt införa resultatdialoger. VP-processen med medarbetaråtaganden kommer att ha en tydlig koppling till förvaltningens lönekriterier och lönesamtal.

För chefer kommer förvaltningen att fortsätta arbetet med ledarskapsfrågor genom att erbjuda intern chefs- och ledarskapsutbildning samt olika chefsforum under planperioden. Vid nyrekryteringar ligger fokus på att attrahera rätt personal. Vår profilering kommer därför att bli tydligare och kompetensprofilerna ordentligt genomtänkta. Rekryteringsguider är framtagna för att underlätta arbetet. Under 2014 kommer arbetet med Kompetensbaserad rekrytering att bli tydligare och få en tydlig koppling till kravprofiler på chefsbefattningar. Succesivt kommer det arbetssättet användas inom andra prioriterade yrkesgrupper, framförallt avseende socialsekreterare och förskollärare. Inom planperioden finns ett fortsatt rekryteringsbehov av dessa yrkeskategorier. Det har under senare år blivit allt svårare att rekrytera erfarna socialsekreterare och biståndshandläggare inom socialtjänsten och omsorgen för äldre- och funktionsnedsatta. Konkurrensen om arbetskraften mellan stadsdelsförvaltningarna är hög och faktorer som demografi, geografi och tillgång till allmänna kommunikationer påverkar rekryteringsmöjligheterna. Förvaltningens biståndshandläggare har många gånger en komplicerad utredningssituation där processen ofta blir lång på grund av att flera kontaktytor krävs för att utreda personer med svåra funktionsnedsättningar.

Svårigheterna att rekrytera förskollärare kommer att fortsätta de kommande åren och

förvaltningen har en målsättning på 50 % förskollärare under 2014. För att möta upp det stora behovet av förskollärare ser förvaltningen ett fortsatt stort behov av gemensamma satsningar i staden för vidareutbildning av barnskötare till förskollärare och kompetensutveckla utbildade barnskötare till utbildad nivå. Planer finns på att anordna uppdragsutbildningar för barnskötare för att kunna komplettera betyg och ge behörighet att söka till förskollärare utbildning.

Det finns även planer att under perioden starta uppdragsutbildningar för våra socialsekreterare samt en mentorsorganisation för nytexaminerade förskollärare.

De kommande åren kommer också en generationsväxling att ske inom alla verksamhetsområden, vilket kommer att innebära en stor kompetensförlust. Framförallt sker det inom befattningarna förskollärare samt chefer. Här kommer de stora tapparna finnas under de närmaste 5 åren. I dagsläget finns inga behov av avveckling/omställning i större skala.